Raadsvragen Begroting 2024

Vergaergaderdatum stand per 24-okt-23
Finan 18-okt-23
Opini 26-okt-23
Geme 9-nov-23

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
1	ABZ	12	C: na de verkiezingen van 22 november aanstaande moet het kabinet worden gevormd. Dit kan nog enige tijd duren. Wanneer is het de verwachting dat hierover duidelijkheid komt en wanneer moeten wij deze duidelijkheid hebben over de verhoging van de rijksbijdrage voor 2026, gelet op de planning van onze P&C cyclus en rekening houdend met het provinciaal toezicht.	Helaas is het niet bekend wanneer hier duidelijkheid over komt. Dit kan bijvoorbeeld met de meicirculaire 2024 of zelfs in 2025 plaatsvinden. Het enige wat we weten is dat de VNG in overleg is met het ministerie.
2	ABZ	12	E: Een verschil van 75 naar 25 % is groot, ook in absolute zin. Terwijl in de 75% al enkele onzekerheden en risico's waren opgenomen. Waar is dit grote verschil (zoals dit ook bij de andere Zeeuwse gemeenten is gehanteerd) op gebaseerd ? Kan dit percentage niet hoger worden ingezet gelet op de huidige marktontwikkelingen ?	Het neerwaarts bijstellen van het dividend van ZEH NV - Aqua BV is gebaseerd op informatie verstrekt in een bijeenkomst van de ZEH aandeelhouders in juni 2023. De ontwikkelingen op de energiemarkt zijn volgens ZEH onzeker en lastig voorspelbaar. Door halvering van de energieprijzen heeft ZEH de winstverwachtingen voor 2023 en 2024 neerwaarts bijgesteld. Zoals medegedeeld in de raadsvergadering van 6 juli 2023 volgen wij - als kleine aandeelhouder - de overige ZEH aandeelhouders, die prudent omgaan met het opnemen van ZEH-dividend in hun begroting. In het voorjaar van 2024 wordt duidelijkheid verwacht omtrent de hoogte van het dividend.
3	ABZ	26	Basisschool in Huijbergen: welk traject wordt hiermee bedoeld: de voorbereidingen of de uitvoering ? In welk jaar is de investering voor de basisschool Huijbergen voorzien ?	Het complete traject voor de aanpak van de school in Huijbergen is in overleg met de LPS doorgeschoven. De investering is in 2025 nodig. De voortgang is afhankelijk van het traject voor het Paviljoen in Ossendrecht (zie antwoord vraag 10 en 11).
4	ABZ	Vanaf pagina 28	In sommige tabellen zijn de cijfers van 2022 niet benoemd en loopt de grafiek tot 2021. Zijn deze cijfers niet bekend, ruim 10 maanden nadat 2022 is afgelopen ?	Deze cijfers worden automatisch opgehaald van www.waarstaatjegemeente.nl en www.woensdrecht.incijfers.nl. Wanneer cijfers, jaarschijven of toelichtingen ontbreken, ontbraken ze ten tijde van het opstellen van dit document in de bron. Gemeente Woensdrecht heeft daar geen invloed op. In een volgend document worden deze indicatoren waarschijnlijk geactualiseerd.
5	ABZ	46	Wanneer worden de plannen voor onderhoud aan wegen en openbare verlichting, aan de Raad voorgelegd en gaat dit nog consequenties geven voor de thans voorliggende begroting, bijvoorbeeld vanwege kostenverhogingen ?	De plannen worden in de raadsvergadering van volgended cyclus (raadsvergadering 14 december) voorgelegd. De financiële consequenties waren opgevoerd in de perspectievennota.
6	ABZ	47	Zit de aanleg van de OV (mobiliteit) HUBS in de begroting voor 2024 ?	Hub's zijn onderdeel van het GVVP en daarvoor is € 40.000 beschikbaar gesteld. De realisatie van mogelijke Hub's loopt mee in de nieuwe OV-concessie 2025-2035.
7	ABZ	48	Erfgoedbeleid: Als het erfgoedbeleid wordt vastgesteld schept dit verwachtingen. Betekent dit dan ook dat we jaarlijks extra, aanvullende kosten gaan maken. Zo ja: kunt u hiervan een indicatie geven ?	Over het bedrag wordt u nader geïnformeerd middels het raadsvoorstel voor de vaststelling van de erfgoed- en kerkenvisie.
8	ABZ	78	Wij constateren dat er op allerlei gebied personeelstekorten zijn om ambities en plannen waar te maken. Vooral de technische functies (wonen, vergunningen, civiel) zijn schaars en moeilijk in te vullen. Deelt u deze mening en kan er extra worden geïnvesteerd om werknemers te behouden en aan te trekken ?	Wij delen uw mening dat het vinden van de juiste mensen met de juiste kennis en gewenste ervaring een uitdaging is. We kunnen tot nu toe steeds goede mensen aantrekken. Het binden, boeien en behouden van goede mensen die graag bij ons werken is een prioriteit waar we reeds tijd en beschikbare middelen in investeren.
9	ABZ	101	In het voorstel m.b.t. het nieuw Gemeentelijk Waterprogramma (GWP), hebben we kunnen lezen dat de stand van de voorziening rioolbeheer per 01-01-2023 €11.098.815,- bedraagt. De restantkredieten per 01-01-2023 bedragen €1.150.386. Dus is er nog ongeveer 10 miljoen over in deze voorziening. Wanneer gaan deze middelen ingezet worden ? Wordt dit niet een al te grote inhaalslag gelet op de ambtelijke capaciteit en het gelijktijdig opbreken van meerdere wegen als de riolering moet worden vervangen ?	Middelen in de voorziening zijn middelen die geprogrammeerd staan voor de lange termijn, zoals opgenomen in het kostendekkingsplan van het Gemeentelijk Waterprogramma (GWP). Restkredieten zijn tevens geprogrammeerd en aanbesteed. Het betreft dus geen inhaalslag, maar een reguliere programmering. In de budgetten zijn kosten opgenomen voor de voorbereiding en uitvoering van de projecten.
10	ABZ	166	Nieuwbouw 't Paviljoen Ossendrecht > Er wordt gesproken over problemen met stikstof. Klopt dit of is dit inmiddels opgelost ?	Zie antwoord hieronder.

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
11	ABZ	174	Nieuwbouw 't Paviljoen Ossendrecht: Is een project van 3,4 miljoen > stijging van bouwkosten wordt genoemd. Welk percentage is dit en waarom wordt dit percentage niet benoemd in deze risicoparagraaf. Zijn de geactualiseerd bouwkosten (incl. verhoging) meegenomen in de begroting ? De budgetten van pagina's 166 en 174 zijn overigens verschillend.	De prijs die nu in de begroting staat is het bedrag uit het IHP van 2020. Sinds die tijd hebben er veel veranderingen plaatsgevonden in de prijzen voor materialen en bouw. Dit is ook duidelijk geworden in het traject voor het IKC Woensdrecht. Momenteel loopt er een aanbestedingstraject voor het Paviljoen om vanuit de geselecteerde partijen een bedrag te krijgen voor de bouw van de school. Met deze prijs verwachten wij in de eerste helft van volgend jaar naar de gemeenteraad te komen. Een andere belangrijke reden om de aanbesteding nu uit te zetten, zijn de eerste uitkomsten van de stikstof berekening. Hieruit is gekomen dat deze berekening voor het Paviljoen niet gemakkelijk op 0,00 uitkomt. Vanuit markpartijen is aangegeven dat zij nog wel opties zien, zoals een extern bouwdepot vanwaar alles met elektrische vrachtwagens naar de projectlocaties vervoerd kan worden. Het belangrijkste uitgangspunt in de aanbesteding is dan ook de stikstof berekening. Als partijen deze niet op 0,00 kunnen laten uitkomen, dan zal de aanbestedingsprocedure worden stopgezet.
12	ABZ	174	Wat is de planning van de Semmelweisstraat? Wanneer wordt het omgevingsplan aan de Raad aangeboden ? Hebben we op deze locatie last van stikstof ? Bouw- en woonrijp maken in 2023 > Klopt dit wel ?	Het voornemen om de locatie te verkopen aan de woningcoporatie is enige tijd geleden gepubliceerd in het kader van het Didam-arrest. Gepland is hier 28 sociale huurwoningen te realiseren.Tegen dit voornemenm zijn zienswijzen ingediend. Met de woningcorporatie is geen overeenstemming bereikt over de prijs die is vastgesteld op basis van taxatie.De woningcorporatie heeft aangegeven voor de getaxeerde prijs niet te kunnen voldoen aan het programma voor 28 sociale huurwoningen. Wij onderzoeken de positie van de gemeente nader in jurdische zin. Pas nadat de grond verkocht is, kan de planontwikkeling door de koper worden opgepakt. Dat zal in de loop van 2024 zijn.
13	ABZ	Vanaf pagina 175	Over de Grensstraat en Demerstraat wordt gerapporteerd, terwijl dit projecten zijn uit het GRP. Waarom wordt dan bijvoorbeeld niet over de andere projecten gerapporteerd die in het Gemeentelijk waterprogramma Woensdrecht 2024-2027 staan en van grote financiële omvang zijn, bijvoorbeeld Dominicanenstraat en omgeving in Ossendrecht ?	Projecten Grensstraat en Demerstraat zijn uitgevoerd of staan op het moment van uitvoering en worden/zijn uitgevoerd met reeds gereserveerde middelen uit de afgelopen periode van het GRP 2020-2023 en zijn daarom gerapporteerd. Projecten opgenomen in het Gemeentelijk Waterprogramma (GWP) voor 2024 zijn tevens opgenomen. Dit is het project Verlengde Duinstraat. Dominicanenstraat Ossendrecht staat voor een later moment gepland. Het is een "fase 2" van het project Augustijnenstraat dat momenteel in uitvoering is.
14	ABZ	176	Grensstraat in Putte: Wat is de stand van zaken ? Is het project inmiddels opnieuw aanbesteed en kunnen de restanten in de voorziening rioolbeheer (ongeveer 10 tot 11 miljoen euro) worden aangewend voor de aanvullende kosten ?	Voor het project Grensstraat zijn reeds middelen gereserveerd en is op dit moment een addendum opgesteld met de Belgische partners voor de definitieve aanbesteding. Verwacht wordt dat begin 2024 met het project gestart kan worden.
15	ABZ	45	Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid: Wanneer wordt dit uitvoeringsprogramma aan de Raad aangeboden en kunt u een opsomming geven van onderwerpen die hierin worden voorzien.	Het uitvoeringsprogramma wordt opgesteld parallel met de voorbereidingen voor de Res 2.0. Dit wordt naar verwachting Q3-2024. De onderwerpen volgen in de voorbereidingsfase.
1	VVD	10	Financieel meerjarenperspectief, 2. ruimte,primaire begroting positief 2023 : 294.254 Euro. Uiteindelijk wordt dit negatief Euro 1.042.086 na begrotingswijzigingen. In 2024 begint met Euro 89,201 .Vraag : is het college niet bang dat er weer enorm negatief bijgesteld moet worden in 2024 ,zoals dat ook in 2023 het geval was ?	Via de Financiële tussenrapportages en/of separate raadsvoorstellen wordt de raad geïnformeerd. Over de mutaties in 2023 is de raad geïnformeerd in mei 2023 (raadsvoorstel 'Grondexploitatie Bergsestraat - sportpark Huijbergen'), juli 2023 (raadsvoorstel Jaarstukken 2022: afschrijvingslasten a.g.v. intensiveren 2 voetbalvelden sportpark de Heiloop Ossendrecht) en september 2023 (Financiële tussenrapportage 2e kwartaal 2023: huisvesting van statushouders volgens de Hotel en Accommodatie-regeling, extra kosten WK veldrijden 2023, eenmalig budget voor 2023 voor het 'Fiets- en Wielerplan' en toename van de exploitatiebijdrage Laco BV zwembad De Plantage). De mutaties in 2023 hebben grotendeels een eenmalig karakter, waar sprake is van een meerjarig karakter zijn de mutaties opgenomen in de Programmabegroting 2024. Het college is zich bewust van het besteedbare begrotingssaldo en gaat hier zorgvuldig mee om.
2	VVD	12	H. aanvullen tekort budget indexeringen in mei circulaire 2023. Voor de lopende contracten is er in 2023 een beperkt budget opgenomen om deze kosten te dekken. In 2026 en 2027 doet het college er daar nog eens extra budget bovenop . Vraag : Waarom ook niet in 2024 en 2025 ?	Met de meicirculaire is geld beschikbaar gekomen voor loon en prijsontwikkelingen. In de perspectievennota is echter het totaal aangevraagde/benodigde bedrag voor (voorziene) indexeringen groter dan het door het Rijk beschikbaar bestelde bedrag voor 2026 en 2027. Voor 2024 en 2025 was het bedrag uit de meicirculaire wel afdoende en hoeft er geen extra beroep gedaan te worden op het begrotingssaldo.
3	VVD	13	Lastenontwikkeliong : COELO-Atlas.Er sttat dat Woensdrecht een gemiddelde lastendruk aan haar inwoners oplegt in relatie tot Nederland. Het effect voor Noord Brabant is naar onze mening niet relevant. Per 31-12-2024 is weerstandratio 2,5. Wij constateren uit detekst dat er blijkbaar bij het college geen ambitie is om de lastendruk voor onze inwoners te verlagen. Vraag : waarom blijft het college in dit opzicht zo bescheiden/voorzichtig.	In het coalitieakkoord 2022-2026 en het collegeprogramma 'Stabiel en daadkrachtig voor Woensdrecht' is de ambitie opgenomen tot het behouden van een financieel gezonde gemeente, waarbij er naar gestreefd wordt om de gemeentelijke heffingen en belastingen op hetzelfde niveau te houden en maximaal een inflatiecorrectie toe te passen. Het college maakt jaarlijks een afweging in hoeverre een inflatiecorrectie noodzakelijk is en tot welk percentage. En legt de uitkomst van deze afweging met de Programmabegroting ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad
4	VVD	19	Wat geven we uit aan 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein. Begroting inclusief wijzigingen is Euro 219.706 in 2023. Vraag : Waarom denkt het college dat het in 2025,2026 en 2027 minder zal worden.(gemiddeld Euro 255.000.)?	In 2023 hebben we een **eenmalige** specifieke uitkering ontvangen van € 50.000 voor het vergroten van de bekendheid van de onafhankelijke clientondersteuning. Dit bedrag moet vóór 1 juni 2024 uitgegeven zijn. In 2025, 2026 en 2027 hebben we dus niet meer de beschikking over dit bedrag.

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
5	VVD	20	A) 1.3 werk en inkomen. Wat willen we bereiken?Onder wat gaan we daarvoor doen staat bij punt 2 :we ondersteunen inwoners die over de landsgrens (willen gaan) werken.Vraag : Welke ambitie ligt hiervoor en hoe denkt het college dat te gaan doen ? B) We zetten in op het tegengaan van armoede. Onder wat gaan we hieraan doen punt 1 staat we blijven investeren etc. Vraag : Hoe gaat het college dit doen?	Voor inwoners biedt de grens met België kansen voor werken over de grens. In Noord-Brabant zijn er drie Grens Informatie Punten (GIPs), waaronder een GIP in de regio ISD Brabantse Wal. Het GIP heeft als primair doel mensen en organisaties kosteloos informatie en advies aan te bieden over o.a. grensoverschrijdend werken. Maandelijks wordt in het gemeentehuis een fysiek spreekuur gehouden waar inwoners uit de gemeente Woensdrecht terecht kunnen. Momenteel wordt naar de werking van de GIPs evenals andere partijen gekeken. Deze evaluatie kan mogelijk tot bijstelling van het GIP leiden. Daarnaast faciliteert gemeente Woensdrecht EURES. Deze organisatie biedt naast informatie ook actieve bemiddeling voor werkzoekenden uit de gemeente Woensdrecht. Onder andere onze maatschappelijke organisaties in het voorliggend veld zijn bekend met de inkomensondersteunende voorzieningen die gemeente Woensdrecht heeft. Zij kunnen inwoners met (financiële) hulpvragen helpen met het aanvragen van/doorverwijzen naar de toepasselijke inkomensondersteunende voorzieningen. Ook deelt en plaatst gemeente Woensdrecht zelf berichten op sociale media of in de krant over inkomensondersteunende voorzieningen. Denk hierbij aan campagnes vanuit Jeugdfonds Sport of de eenmalige energietoeslag. Ook maakt de BWI Grip op Geld inwoners met financiële hulpvragen bewust van zaken die ze zelf kunnen doen tijdens de spreekuren die zij draaien.
6	VVD	22	1.5 zorg voor jeugd. Wat willen we bereiken : blijvend oplossen van huiselijk geweld. Wat gaan we hiervoor doen ? Onder punt 2 staat ;We zorgen voor een passend aanbod om inzet van maatvoorziening rondom zorgvragen voortvloeiend uit scheidingsproblematiek te voorkomen . Vraag : IBlijkt uit onderzoek dat dit het hoofdprobleem is in onze gemeente omdat hier specifiek aandacht aan besteedt wordt ?	Jaarlijks maken meer dan 80.000 kinderen in Nederland mee dat hun ouders uit elkaar gaan en in ongeveer 15% van de gevallen komt het kind knel te zitten in de strijd tussen de ouders. In de jeugdhulpregio West-Brabant West (WBW) is het aantal scheidingen met een hulpvraag op jeugd hoger dan gemiddeld. In WBW wordt er dan ook naar gestreefd kinderen en ouders in een zo vroeg mogelijk stadium te ondersteunen, zodat instroom in jeugdhulp als gevolg van scheiding beperkt kan worden. In gemeente Woensdrecht is er een relatief hoge instroom van het aantal jeugdzorgvoorzieningen in profiel 1 (jeugdigen met psychosociale problemen en problematische relaties tussen ouders). Door hier het lokale (preventieve) aanbod op te verstevigen, kan duurdere (jeugd)zorg voorkomen worden.
7	VVD	36	Recreatie en toerisme: We bevorderen toerisme en recreatie,wat gaan we daarvoor doenA) bij punt 3 staat : we versterken de samenwerking tussen de brabantse wal gemeenten ,Vraag : Gaat dit nu niet goed ? En hoe denkt het college dat in te vullen ? B0 Gemeente Woensdrecht staat bekend als fiets en wielergemeente,Wat gaan we daarvoor doen ? :We halen grote sport en wielerevenementen binnen. Vraag : Hoort dit niet onder hoofdstuk :Sport en evenementen ? en 2e vraag : welke grote wielerevenementen denk het college binnen te halen ? Begroting 2024 is Euro 229.331 en volgende jaren gemiddeld euro 152.104 Vraag : waarom dit grote verschil ?	De samenwerking tussen de Brabantse Wal gemeentes verloopt goed. Momenteel zijn we bezig met de Brabantse Wal gemeentes om een actie agenda VTE (Vrije Tijds Economie) op te stellen. Deze sport- en wielerevenementen worden mede georganiseerd voor branding van de Brabantse Wal. De volgende grote wielerevenementen zullen volgend jaar in ieder geval plaatsvinden: GP Adrie van der Poel in januari en de Slag om Woensdrecht in april/mei. Daarnaast zullen wederom de Brabantse Wal wielerevents georganiseerd worden.
8	VVD	39	Meerjarig investeringsschema programma 2 : Dit is een verwarrende lijst, Net als vorig jaar worden hier onjuiste benamingen gegeven zoals o.a. VV Hoogerheide, VV Woensdrecht,VV Ossendrecht,Sportpark de heiloop,VV Putte , VV Huijbergen, HSV Putte. Gaarne de juiste benamingen zetten zoals Meto,WVV"67,Odio,Grenswachters en de Batters.	In het schema staan de namen zoals ze in onze administratie zijn opgenomen. De benamingen zijn in dat licht niet onjuist.
9	VVD	45	Wat geven we uit aan 3.2 Milieu en duurzaamheid . Woensdrecht ontvangt in 2023 Euro 388.564 terwijl men start met euro 10.000. In 2023 begroot het college aan de uitgavenkant euro 334.588 terwijl hier ook een grote wijziging heeft plaats gevonden. In 2024 en volgende jaren zien wij een zelfde begrotingsaanname als begin 2023. Vraag : waarom houdt u geen rekening in de toekomst met de verschillen die in 2023 zijn opgetreden ?2e vraag : verwacht het college met grote zekerheid dat deze verschillen niet meer voor zullen komen ?	Welke mutaties er jaarlijks optreden is vooraf niet aan te geven. Via de Financiële tussenrapportages en/of separate raadsvoorstellen wordt de raad geïnformeerd. Over de mutaties in 2023 is de raad geïnformeerd in februari 2023 (raadsvoorstel 'Overheveling budgetten van 2022 naar 2023', o.a. de ontvangst van de Specifieke uitkering Aanpak energiearmoede ad € 388.564) en september 2023 (Financiële tussenrapportage 2e kwartaal 2023).
10	VVD	47	3.4 Verkeer en vervoer.Onderwerp : Het stimuleren van deelvervoer (Auto's) Vraag : was hier al niet een proef mee en zo ja ,hoe is dit verlopen ? Onder : De verkeersveiligheid vergroten in de directe omgeving van scholen hebben wij de volgende vragen : Is deze nu niet optimaal en wat gaat het college precies doen ?	Helaas is het project omtrent de deelauto’s niet van de grond gekomen. Er was voldoende animo vanuit onze inwoners, echter waren er te weinig concrete inschrijvingen. We zullen dit in de toekomst nogmaals proberen. De verkeersveiligheid rondom scholen blijft een aandachtspunt, omdat er veel verschillende vervoersstromen samenkomen. In het kader van het Brabants Verkeersveiligheids Label (BVL) is de verkeersveiligheid rond de deelnemende scholen constant onder de aandacht.
11	VVD	71	Wat geven we uit aan 5.2 handhaving. Ten opzichte van het begrootte bedrag in 2024 van euro 410.158 zien we de jaren erna een daling in de uitgaven. We zouden toch graag een optimale benadering van het vraagstuk handhaving zien, omdat de veiligheid in de openbare ruimte een groot goed is. De uitgaven daarentegen dalen in de jaren na 2024. Vraag : Is dit reeel en waarom begroot het college de jaren na 2024 lager ?	De daling van de uitgaven van het jaar 2025 ten opzichte van 2024 is te verklaren door het budget van de BOA. Per 1 januari 2023 is het contract m.b.t. de BOA-pool beëindigd. De inzet van de BOA-capaciteit wordt vanaf dat moment weer lokaal georganiseerd. Voor de structurele formatie van 1 BOA zijn structurele middelen in de Programmabegroting opgenomen. Voor een periode van 2 jaar (2023 + 2024) wordt een pilot uitgevoerd, waarbij 1 BOA extra wordt aangesteld. Dit uit oogpunt van veiligheid, effectiviteit en continuïteit. Hiervoor zijn incidentele middelen nodig. In het eerste jaar (2023) € 100.000 (personele en materiële lasten) en € 60.000 in 2024 (personele lasten). Indien op basis van de evaluatie de tweede BOA structureel wordt gemaakt, zal een financieel voorstel aan de raad worden voorgelegd.

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
12	VVD	81	In 2027 wil het college euro 125.000 uitgeven voor een veegmachine. Vragen : We hebben toch een overeekomst met Saver over het vegen ? Waarom zou Woensdrecht dan zelf een dergelijke machine in bezit moeten houden ?	Deze kleine veegmachine is destijds specifiek aangeschaft voor ondersteuning van de verschillende wijkteams. Denk aan bladruimen, graskanten, onkruid en zwerfafval. Deze machine is speciaal voor smalle straten en kleine woonerven, waar Saver met de grote machine geen doorgang kan vinden en wij zelf uitvoeren.
13	VVD	88	Gemiddelde WOZ waarde. Vraag : Kunnen deze worden afgebeeld met landelijke gemiddelde van gemeenten met een zelfde aantal inwoners.	Deze cijfers worden automatisch opgehaald van www.waarstaatjegemeente.nl en www.woensdrecht.incijfers.nl. Voor verdere verdieping en vergelijking met Nederland, Provincie Noord-Brabant en andere gemeenten verwijzen wij u graag naar deze twee websites.
14	VVD	92/93	Opgave bouwen en wonen. Vraag : wat doet het college expliciet om woningbouw/ruil voor ouderen en jongeren te optimaliseren ?	In het collegewerkprogramma is opgenomen dat het college zich ervoor inzet dat één op de drie nieuw te bouwen woningen voor starters en senioren beschikbaar komt. We sturen hierop middels de woningbouwplanning: er wordt met name ingezet op sociale huurwoningen, betaalbare koopwoningen en levensloopbestendige woningen.
15	VVD	95	Paragraaf 2 Lokale heffingen. De gemeente staat er financieel gezond voor. De reserves zijn proportioneel hoog. Is het mogelijk om een vergelijking te maken met gemeentes met zelfde inwoners aantal. Hoe hoog zijn daar de reserves en wat de score van Woensdrecht daarbij is ?	Een vergelijking maken met gemeentes met ongeveer hetzelfde inwoneraantal is mogelijk, maar zegt niet alles. Iedere gemeente voert op eigen wijze haar bedrijfsvoering.
16	VVD	96	Het college wil de lokale heffingen op hetzelfde niveau houden en richt zich daarbij alleen op de inflatie correctie. Vraag : waarom meent het college dat men de lokale heffingen alleen met de inflatiecorrectie kunt verhogen en niet hoger dan dat ?	Het collegeprogramma geeft ons richting en zorgt voor een bestendige lijn. Dit betekent niet dat wij niet steeds de afweging maken of aan dit uitgangspunt vastgehouden kan blijven worden, dan wel of er aanleiding is om andere keuzes te maken.
17	VVD	97	Tariefontwikkeling 2020-2024, onroerende zaakbelastingen. Bij alle 3 de alinea's gaat de percentages van de OZB omhoog . Klopt dit wel aangezien de waardes voor 2024 gebaseerd zijn op de prijzen van 1 januari 2023 ,toen de huizenprijzen nog steeds stegen, de inflatie is afgenomen, dus gaarne nadere uitleg ?	Bij het bepalen van de percentages van de onroerende zaakbelasting baseren we ons op de gegevens zoals bekend bij de Belastingsamenwerking West-Brabant. We hanteren daarbij een vast moment voor het vaststellen van de hoogte van de inflatie, namelijk de periode juni van het lopende jaar ten opzichte van het voorgaande jaar. Volgens de gehanteerde methode leidt een waardestijging die hoger is dan de inflatiecorrectie, tot een daling van de OZB-tarieven. Daarentegen, indien de waardestijging lager is dan de inflatiecorrectie stijgen de OZB-tarieven. Ter verduidelijking: in 2023 was er sprake van een waardestijging van woningen van 11% en een inflatiecorrectie van 8,55%. Dit leidde tot een daling van de OZB-tarieven. In 2024 is er sprake van een waardestijging van woningen van 4% en een inflatiecorrectie van 5,7%. Dit leidt tot een stijging van de OZB-tarieven.
18	VVD	98	Toeristenbelasting,deze is al sinds 2020 euro 1,50 , om problemen met ondernemers te ondervangen zou het goed zijn om van het college te horen of deze in de toekomst (2025/2026) gaat stijgen.(kleine stapjes) Dit om plotselinge grote prijsstijgingen te vermijden en onrust bij recreatie ondernemers weg te nemen zoals in het verleden heeft plaats gevonden.	De hoogte van de toeristenbelasting wijzigt vooralsnog niet. Wanneer we wijziging in hoogte of grondslag overwegen, doen we dat in goed overleg met de branche.
19	VVD	110	Afvalinzameling en verwerking: Laatste alinea : Er wordt onderzocht of- en hoe etc. Vraag : Dit zou toch afgelopen jaar reeds plaatsvinden of is hier niets mee gedaan ?	Dit onderzoek is in 2023 ook opgestart. Een van de opties is samenwerken met de gemeente Bergen op Zoom. Vanwege het stagneren van het onderzoek binnen de gemeente Bergen op Zoom is ons onderzoek tijdelijk 'on hold' gezet. Zodra er voortgang is bij onze buurgemeente wordt dit weer opgepakt.
1	D66	p. 72	De huidige servicelijn en de receptie en balie worden samengevoegd tot één klantcentrum. Ik kan me voorstellen dat dit een kosten reductie zou kunnen opleveren. De lasten en baten gaan echter met een factor 2,1 omhoog. Waar komen deze toegenomen lasten en baten vandaan?	De baten gaan omhoog i.v.m. de verwachte stijging van het aantal reisdocumenten met een factor 2 (paspoortpiek). De lasten stijgen i.v.m. Cao-verhoging en de handelingskosten/verwerking hiervan.
2	D66	p. 83 paragraaf 5.3	Bij de indicatoren zijn van nummer 6: Veiligheidsgevoel al jaren geen cijfers. Hoe komt het dat voor deze indicator al vier jaar geen cijfers zijn?	De laatste Lemon-rapportage dateert van 2019; in 2023 volgt een nieuw Lemon-onderzoek.
3	D66	indicatoren blz 83	Waarom kunnen digitale kanalen bij klanttevredenheid dienstverlening niet (meer) worden gemeten terwijl dit eerder wel kon ?	De kanaalmetingen werden in het verleden uitgevoerd via het portaal van de NVVB (Nederlandse vereniging van Burgerzaken). Deze applicatie is echter gestopt, vandaar dat deze niet meer kan worden gebruikt. Intern wordt een nieuw dashboard gebouwd ter vervanging van het NVVB-portaal.
4	D66	p. 97	Bij de OZB-tarieven 2024 is een stijging van 5,7% opgenomen voor de inflatiecorrectie. Bij woningen is deze is opgebouwd uit een waardestijging van woningen van 4% en een tariefsverhoging van 1,6 %, van 0,1058% naar 0,1075%. Wat is de financiele impact op de begroting van 2024 wanneer deze laatste 1,6 % tariefsverhoging niet zou worden doorgevoerd voor 2024? Wat is de cumulerende financiele impact, in euros, op de begrotingen van 2025 en 2026 als wij deze verhoging niet zouden doorvoeren?	Indien de tariefsverhoging van 1,6% (van 0,1058% naar 0,1075%) niet wordt toegepast, wordt het aangepaste tarief van 2024: 0,1017%. Het tarief neemt dan met 0,0041 procentpunt af. Dit is een daling van het tarief met 3,9%. Feitelijk wordt het tarief voor 2024 dan alleen aangepast op de verwachte waardestijging van +4%. Wanneer het tarief van 0,1017% wordt toegepast betekent dit met ingang van 2024 een afname van de ozb-opbrengsten voor woningen met ca. € 235.000 per jaar. De ozb-opbrengsten van de jaren na 2024 nemen eveneens af ca. € 235.000 per jaar. Cumulatief betekent dit een afname van de ozb-opbrengsten tot en met 2026 van € 705.000 (2024: € 235.000 + 2025: € 235.000 + 2026: € 235.000). Omdat de vraagstelling sec gaat over de ozb-opbrengsten van woningen, zijn de ozb-opbrengsten voor niet-woningen buiten beschouwing gelaten.
5	D66	p. 108, 110 & 111	Risico's Uitvoering Jeugdzorg: Mogelijke financiele impact van disbalans bij jeugdzorg is groot. Toch wordt dit geheel aan risioc's zeer laag ingeschat, tussen 6 en 25%.Dit ondanks onzekerheden over toekomstoige financiering vanuit de landelijke overheid. Hoe heeft u deze risicopercentages bepaald?	Vanwege de aanwezige beheersmaatregelen in de jeugdzorg schatten we de kans op diverse van de beschreven risico's in als laag (d.w.z. lager dan 25%). Alleen het beschreven risico, dat lastenverlaging in het kader van het akkoord van de Hervormingsagenda niet zal worden gerealiseerd, schatten we in als hoog (70%). Op pag. 113 geven we aan dat het in de tabel weergegeven totaalbedrag aan risico's m.b.t. jeugdzorg de som is van de benoemde risico's. Deze som heeft een gemiddeld laag risicoprofiel. De inschatting van de risicopercentages wordt in onze organisatie gedaan o.b.v. beoordeling door de afdelingen, door management en door college.

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
6	D66	p. 127	We streven ernaar het landelijke gemiddelde voor ziekteverzuim voor gemeenten (ultimo 2022: 6,4% exclusief zwangerschapsverlof) niet te overschrijden. Wat is gemiddelde ziekteverzuim van de gemeente over het afgelopen jaar?	Het ziekteverzuimpercentage over 2022 was 6,4%. Inmiddels is het verzuimpercentage gedaald naar 4,5% per einde derde kwartaal 2023.
7	D66	Leges: p. 25	Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten: Artikel 2.11 Omgevingsplanactiviteit: milieubelastende activiteit: Er zijn hier geen nieuwe tarieven opgenomen. Volgen deze tarieven nog of zijn deze activiteiten in de toekomst anders of niet tariefplichtig?	De nieuwe tarieven zijn vanuit de OMWB nog niet bekend. De oude tarieven blijven van kracht als er op 1-1-2024 geen nieuwe tarieven niet bekend zijn.
8	D66	p.7 en p.19	Naast dat het hulp- en ondersteuningsaanbod voor onze inwoners de komende drie jaar op niveau moet blijven, zal de ontwikkeling van Vraagwijzer Woensdrecht centraal staan. Andere gemeenten werken reeds met zo ene vraagwijzer. **Wanneer kunnen wij verwachten dat de 'Vraagwijzer Woensdrecht' online gaat?**	Voor de realisatie van Vraagwijzer Woensdrecht hebben we in totaal 4 jaar uitgetrokken (2023-2026). 2023 is het jaar van belichten, 2024 het jaar van richten/doelen bepalen, 2025 het jaar van inrichten en 2026 het jaar van realisatie. Vraagwijzer Woensdrecht staat voor de "beweging naar voren", en de scope van dit project omvat datgene wat nodig is om die beweging te realiseren. We willen met Vraagwijzer Woensdrecht de samenredzaamheid van inwoners vergroten, gezond leven bevorderen en de eigen regie van inwoners verstevigen. We zijn op dit moment bezig om de sociale kaart van onze gemeente per dorp in kaart te brengen. Daarnaast gaan we in november naar elk dorp om met elkaar in gesprek te gaan over wat er al is en wat er nog nodig is.
9	D66	p.8	Wij zijn tegen de gedwongen uitkoop van agrariërs. We onderkennen echter wel het probleem van te veel uitstoot van stikstof in de agrarische sector. **Hoe gaat de gemeente agrariërs helpen om hun stikstof afdruk te verminderen? Is hier geld voor gereserveerd? Waar kunnen we deze gelden vinden in de begroting?**	De gemeente is geen bevoegd gezag in het kader van de wet Natuurbescherming. Uiteraard denken wij graag mee met onze agrariërs mochten zij hier behoefte aan hebben.
10	D66	p.8	Op basis van wijkscans gaan we kijken welke wijken kansrijk zijn voor een snelle transitie naar aardgasvrij. **Wanneer kunnen we de resultaten van de eerste wijkscans verwachten? Waneeer denken we de scans voor de gehele gemeente gereed te hebben?**	We zijn op dit moment bezig met de pilots van de warmtevisie. Door ontwikkelingen in het vakgebied zetten we nu vooral in op isolatie als eerste stap. De wijkscans op het gebied van aardgasvrij laten daardoor langer op zich wachten. We lopen hiermee parallel aan de landelijke ontwikkelingen.
11	D66	p.9	In samenhang hiermee doen we onderzoek naar de haalbaarheid van realisatie van een Grondstoffencentrum. **Wanneer kunnen we dit rapport verwachten?**	Dit onderzoek is in 2023 ook opgestart. Een van de opties is samenwerken met de gemeente Bergen op Zoom. Vanwege het stagneren van het onderzoek binnen de gemeente Bergen op Zoom is ons onderzoek tijdelijk 'on hold' gezet. Zodra er voortgang is bij onze buurgemeente wordt dit weer opgepakt.
12	D66	p.22 paragraaf 1.5	Er wordt gezegd dat wordt gezocht naar alternatieven voor de gesloten jeugdzorg. **Welke consequenties heeft dit voor Woensdrecht? Is er ook contact met andere gemeenten die een soortgelijke instelling als Almata hebben, zodat ideeën en ervaringen kunnen worden gedeeld?**	Vanuit het Rijk is er een opdracht om vanaf 2030 zoveel als mogelijk nul plaatsingen binnen de gesloten jeugdzorg te hebben. Om dit te realiseren zijn er alternatieven nodig en moet de afbouw van de gesloten jeugdzorg gecontroleerd plaatsvinden. Hierop vindt landelijke coördinatie plaats, waarbij de stand van zaken van de afbouw gesloten jeugdzorg en de opbouw van alternatieven met elkaar worden gedeeld. Wij werken op dit gebied nauw samen met de jeugdhulpregio's West-Brabant West, West-Brabant Oost, Zeeland en Stichting Almata.
13	D66	p.23	We komen tot een Woensdrechts Leefstijlakkoord waarin het Preventieakkoord en Sportakkoord 2.0 geborgd zijn. **Wanneer kunnen we het leefstijlakkoord verwachten?**	Hier wordt verwezen naar het reeds in 2022 vastgestelde Leefstijlakkoord. Dit akkoord op hoofdlijnen wordt de komende tijd verder uitgewerkt naar concrete doelen en interventies in de lijn van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).
14	D66	p.24	We stellen een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) op voor de periode 2024-2027, zodat de onderwijshuisvesting voldoet aan de behoefte. **Wanneer kunnen we dit plan verwachten?**	Er dienen een evaluatie en aanpassing te komen op het huidige Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP), wat ervoor zorgt dat er een nieuw IHP zal komen, zodat de onderwijshuisvestiging voldoet aan de toekomstige behoeften. Dit gehele plan wordt verwacht in Q3 van 2024.
15	D66	p.24 paragraaf 1.7	Goed om te lezen dat voortijdig schoolverlaters tussen 18 en 23 jaar worden begeleid, zodat zij kunnen terugkeren naar onderwijs of doorstromen naar arbeid. **Welke hulp is er voor kinderen onder de 18 jaar die thuis komen te zitten?**	Door het Samenwerkingsverband Brabantse Wal Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs wordt passend onderwijs georganiseerd, zodat alle jeugdigen tot 18 jaar een zo passend mogelijke onderwijsplek krijgen in het regulier of speciaal onderwijs. Het uitgangspunt is dat wanneer een leerling (nog) niet kan deelnemen aan het onderwijs, er een plan van aanpak is gericht op terugkeer. Binnen de Leerplicht wordt daarnaast getracht via een preventieve aanpak het aantal thuiszitters tegen te gaan door het geven van voorlichting, maar ook door een brede ketensamenwerking en deelname aan schoolondersteuningsteams. Ten slotte worden in de Jeugdhulpregio West-Brabant West samen met onderwijs- en jeugdzorgpartners onderwijszorgarrangementen (OZA's) gevormd, waarbij zorg op een onderwijslocatie wordt georganiseerd. Thuiszitters die vanwege gedragsproblemen niet deel kunnen nemen aan regulier of speciaal onderwijs kunnen op deze manier alsnog naar school gaan. Bij zowel de jeugdhulpregio als binnen het onderwijsveld staat de thuiszittersaanpak hoog op de agenda.
16	D66	p.25 & p.166	Pas na de start in Ossendrecht zal het traject voor Huijbergen worden opgestart. De verwachting is dat dit op zijn vroegst eind 2024 is. & De voortgang van het Paviljoen in Ossendrecht ligt momenteel stil vanwege de stikstofberekening die niet op nul komt. **Hoever staat het met de ontwikkelingen rond de nieuwbouw basisschool Huijbergen 2024? Wordt de planning rond deze basisschool versneld nu planning rond het Paviljoen in Ossendrecht tijdelijk stil ligt ? Zullen gereserveerde gelden voor de Basisschool reeds in 2024 aangesproken worden?**	Het complete traject voor de aanpak van de school in Huijbergen is in overleg met de LPS doorgeschoven. De investering is in 2025 nodig. De voortgang is afhankelijk van het traject voor het Paviljoen in Ossendrecht.

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
17	D66	p.27 paragraaf 1.9	Bij indicator 2: inzet van maatwerkvoorzieningen Jeugd en WMO is een flinke afname in het aantal afgegeven indicaties voor maatwerkvoorzieningen zichtbaar. **Waardoor wordt deze afname verklaard?**	Indicator 2 laat de afgegeven nieuwe en hernieuwde indicaties voor maatwerkvoorzieningen zien. In 2020 is de Wmo landelijk overgegaan naar een periodiciteit van 4 weken naar één maand. Het gevolg was dat veel lopende indicaties administratief werden beëindigd en weer waren gestart met een periodiciteit van een maand. Deze administratieve wijziging geeft een vertekend beeld bij deze indicator.
18	D66	p.33 & p.44	Bij het realiseren van nieuwe woningen, zetten we bewezen technieken in om zoveel mogelijk **klimaatbestendig** en **natuur inclusief** te bouwen. **Hoe gaan wij borgen bij toekomstige plannen, dat dit een vereiste wordt?**	We houden ons aan bestaande regelgeving zoals het bouwen van BENG-gebouwen. Verder is er nog geen plan voor toekomstige borging, maar proberen we aan te haken bij landelijke/ regionale ontwikkelingen.
19	D66	p.34	We werken aan een toename van de voorraad sociale huurwoningen. **Staan er reeds afspraken op papier met de woningbouwstichting om aan deze toename te komen? Heeft de gemeente nieuwe gronden in beeld waar dit eventueel zou kunnen?**	In de woondeal is de afspraak gemaakt dat 30% van de nieuwbouw zal bestaan uit sociale huur. Hier hebben zowel de gemeente als de lokale woningcorporaties hun handtekening onder gezet. De gemeente is in gesprek met de woningcorporaties over op welke locaties sociale huurwoningen kunnen worden gerealiseerd.
20	D66	p.35	We actualiseren de nota grondprijzenbeleid. **Wanneer kunnen wij deze geactualiseerde nota verwachten? Komt er in deze nota meer ruimte voor actief grondbeleid om onze bouwdoelstellingen te halen?**	De Nota grondprijzenbeleid wordt naar verwachting eind dit jaar ter vaststelling aangeboden aan het college. Hierin zullen de grondprijzen die wij als gemeente hanteren worden geactualiseerd. De Nota grondbeleid zal medio Q1 van 2024 worden aangeboden aan de raad. Momenteel wordt er per situatie bekeken welke grondhouding het meest passend is.
21	D66	p.36	We stellen een Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie op, op basis waarvan we onder andere nieuwe projecten op het gebied van fietsen en wandelen ontwikkelen. **Wanneer komt deze uitvoeringsagenda richting de raad?**	Deze zal na de Economische Visie naar de raad toe komen. Verwachting is Q1 - Q2 2024.
22	D66	indicatoren nieuwbouw woningen programma ruimte p.41 & opgaven woningbouw p.94	Bij uitvoering van de woning deal is afgesproken dat 30 % van de nieuw te bouwen woningen bestaat uit sociale huurwoningen; 37 % bestaat uit 'overig'-betaalbaar tot € 355.000 en 33% is vrij in te vullen. VRAAG: **Is voor de afgegeven vergunningen in 2023 bekend binnen welke categorie ze vallen volgens de woning deal? Kunnen die drie categorieën als indicator toe worden gevoegd aan de lokale indicatoren woningbouw in het programma Ruimte?**	Dit kan niet inzichtelijk worden gemaakt omdat dit tot op heden geen onderdeel van de vergunning is geweest. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan hier wel op gestuurd worden.
23	D66	p.44	We dragen actief bij aan biodiversiteitsherstel door de realisatie van biodiverse landschappen en door meer en verschillende beplanting toe te passen. **Uit welke pot komen de financiële middelen om dit te realiseren?**	Hier wordt actief gezocht naar cofinancieringsmogelijkheden zoals samenwerkingen met derden of vanuit subsidieregelingen, al dan niet in combinatie met de reserve Groenfonds.
24	D66	p.45	De gemeente ondersteunt de verduurzaming van bedrijven en bedrijventerreinen. **Zet de gemeente ook in op de gedeeltelijke ontharding en vergroening van bedrijventerreinen?**	Bij bedrijven(terreinen) richten we momenteel op stimulering van het ontstenen via programma's als het NK-tegelwippen. Komend jaar gaan we hierin verder door een subsidieregeling op te zetten met groene daken, regentonnen en geveltuintjes. Naast deze regeling functioneerd de gemeente als verbinder tussen bedrijven en de provinciale overheid wanneer er kansen vanuit de provincie opdoen tot subsidiering vanuit provincie/rijk op het gebied van klimaatadaptatie. Dit doet de gemeente Woensdrecht samen met omliggende gemeenten en Waterschap in de Water- en Klimaatkring West. Bij nieuwbouw geldt gemeentelijk beleid op het gebied van klimaatadaptatie dat opgenomen is in het GRP en het op dit moment aan de raad aangeboden GWP.
25	D66	p.47	We herijken en actualiseren het uitvoeringsplan van het GVVP. **Wanneer kunnen we deze actualisatie verwachten?**	Het GVVP wordt in het eerste kwartaal van 2024 herijkt op basis van de evaluatie die eind 2024 aan de raad wordt gepresenteerd.
26	D66	p.59	We voeren de nieuwe economische visie uit waarmee we richting geven aan ons beleid op het gebied van middenstand en winkelgebieden. **Wanneer komt de nieuwe economische visie? Is er in deze visie extra ruimte om de winkelgebieden in onze kernen te versterken?**	De planning is dat de Economische Visie in Q4-2023 gereed is, waarna deze door de betrokken partners in het kader van hun participatie kan worden getoetst. Daarna wordt de visie aan de raad aangeboden. De versterking van de winkelgebieden maakt hier onderdeel van uit.
27	D66	p.83 paragraaf 5.3	Bij de indicatoren zijn van nummer 6: Veiligheidsgevoel al jaren geen cijfers. **Hoe komt het dat voor deze indicator al vier jaar geen cijfers zijn?**	De laatste Lemon-rapportage dateert van 2019; in 2023 volgt een nieuw Lemon-onderzoek.
28	D66	p.91 & p.119	Uitvoering geven aan de Groene Agenda voor de periode 2021-2025. Hierin wordt extra aandacht geschonken aan de thema's biodiversiteit, klimaatbestendigheid en duurzaamheid. & Het onderhouden en renoveren van de openbare groenvoorzieningen binnen en buiten de bebouwde kom gebeurt volgens de Groene Agenda 2021-2025 en is afgestemd op andere beheerplannen. **Wordt de Groene Agenda volledig betaald uit Beheer Openbaar gebied of zijn er onderdelen van de Groene agenda die uit andere posten worden betaald?**	Enerzijds schrijft de Groene Agenda wijzigingen voor in de uitvoering van het reguliere beheer en onderhoud. Dat wil zeggen dat eventuele wijzigingen doorgevoerd worden in de betreffende groenbestekken en bijbehorende middelen. Bij renovaties/reconstructies van wegen en riolering wordt groenrenovatie gekoppeld binnen de projectkosten. Er wordt daarbij actief gezocht naar meekoppelkansen op het koppelvlak tussen groen en blauw. Losse projecten kunnen o.a. worden gefinancieerd vanuit de reserve Groenfonds.

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
29	D66	p.92	De gemeente Woensdrecht zet zich ervoor in dat haar dorpen zich ook in de toekomst blijven ontwikkelen als kernen waarin het goed wonen is. Met het inzetten op nieuwbouw, wordt een passend antwoord gevonden op de groeiende vraag naar woningen. **Heeft de gemeente inbreidingslocaties in de kernen in beeld waar eventuele nieuwe woningbouw minder last zou hebben van de stikstofrandvoordwaarden?**	Bij de themaraad wonen in 2024 zal het college u inzicht geven in de gevolgen van stikstof in relatie tot woningbouw
30	D66	p.97 Tariefontwikkeling	Een van de ambities van de gemeente is "de gebruiker betaalt". De kosten per lediging nemen wel toe, maar er zit ook een fikse toename in het vaste bedrag. **Hoe is deze keuze tot stand gekomen en hoe staat dit in relatie met de ambitie "de gebruiker betaalt"?**	Alle 'afval'-tarieven zijn met 7,6% verhoogd om een nagenoeg 100% kostendekking te realiseren. Er is geen afweging gemaakt om de tarieven van het ledigen van de restafvalcontainers meer of minder te verhogen dan het tarief van het vast deel van de afvalstoffenheffing.
31	D66	p.109	Verwacht mag worden, dat het stikstofplan nadelige invloed op onze ambities en bouwplannen zal blijven hebben en zal leiden tot uitstel of zelfs afstel van bouwplannen. **Heeft de gemeente woningbouwplannen in de pijplijn zitten welke met de huidige stikstofproblematiek niet realiseerbaar zijn? Om wat voor een aantallen woningen gaat dit dan? Hoeveel woningen in de planning schieten er dan nog over?**	Bij de themaraad wonen in 2024 zal het college u inzicht geven in de gevolgen van stikstof in relatie tot woningbouw
32	D66	p.116	Structurele exploitatieruimte & Belastingcapaciteit. **Is er een verband te zien tussen de lage structurele exploitatieruimte meerjarig en de hoge belastingcapaciteit?**	Er is slechts een beperkt verband tussen het verloop van beide kengetallen. Dat komt omdat in het kengetal 'structurele exploitatieruimte' wordt vergeleken met al onze eigen baten, terwijl in het kengetal 'belastingcapaciteit' wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde van alle gemeenten. Dit kengetal heeft alleen betrekking op een deel (ca. 17%) van onze baten. Vanaf 2022 zijn de woonlasten in onze gemeente t.o.v. het landelijk gemiddelde sneller gestegen en verwacht wordt dat onze gemeente vanaf 2024 een relatief dure gemeente voor onze inwoners zal worden. Dat gaat mogelijk een rem geven op verdere verhogingen van de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing), om daarmee de aantrekkelijkheid van onze gemeente als woonplaats te verbeteren.
33	D66	p.119	Uitgangspunt is dat de maatregelen die moeten worden genomen om de wegen te onderhouden en het wegenareaal te verkleinen, passen binnen de huidige financiële kaders. **Hoe ziet men het verkleinen van het wegenareaal voor zich?**	Het verkleinen van het wegenareaal zien wij als het verkleinen van de gesloten verhardingen en met name asfalt. Asfaltwegen die geen doorgaande functie hebben en bijvoorbeeld alleen een functie als kavelpad zonder woningen zullen als er onderhoud nodig is niet meer opgeknapt worden met asfalt, maar worden door gefreesd naar on-half verhard. Een voorbeeld hiervan is de Valkestraat die parallel loopt aan de Scheldeweg.
34	D66	p.138	Onderzocht wordt of aankoop van strategische gronden mogelijk is. **Wat voor budgetten zijn reeel bij het denken aan aanschaffen van strategische gronden?**	De aankoop van strategische gronden is een middel om actieve grondpolitiek te bedrijven, door strategische aankopen in te zetten kan er gestuurd worden op doelstellingen. Momenteel liggen er geen concrete voornemens om strategische gronden te verwerven. Budget is afhankelijk van ligging, grootte, bestemming en de markt.
35	D66	p 146 & p.148	Voor 2024 is er incidenteel 50000 euro gereserveerd voor de NDA van de gemeente woensdrecht. **Zijn er ook al structurele gelden gereserveerd voor stikstof-aanpak? Waar vinden we deze gelden?**	De gereserveerde gelden zijn voor onderzoeken. Er zijn nog geen structurele gelden gereserveerd. Pas nadat de onderzoeksfase is afgerond ontstaat inzicht in eventuele concrete plannen, de betrokken actoren en een inschatting van de benodigde financiële middelen.
36	D66	p.166	De voortgang van het Paviljoen in Ossendrecht ligt momenteel stil vanwege de stikstofberekening die niet op nul komt. Er zijn gesprekken gaande tussen gemeente en LPS over de mogelijkheden om het proces vlot te trekken. **Is het mogelijk om voor maatschappelijke doeleinden extern te salderen met stikstofruimte die elders vrij komt of niet wordt ingezet?**	De bevoegdheid voor het schuiven van de stikstofruimte ligt bij de Provincie. Daar is de vraag om te schuiven tussen verschillende projecten neergelegd. Hier is tot op heden geen duidelijkheid over.
1	CDA	6	Waaruit blijkt concreet dat bijdrage Rijk gelijk blijft of zelfs daalt en met hoeveel? Welk hoofdstuk/paragraaf?	Hier wordt gerefereerd aan het algemene beeld dat vanaf 2026 de inkomsten uit het gemeentefonds dalen met 3,5 miljoen euro ten opzichte van 2025. 2027 lijkt vooralsnog (min of meer) gelijkt blijven aan 2026. Dit blijkt laatstelijk uit de Septembercirculaire 2023. De begrote inkomsten uit het gemeentefonds bedragen conform die circulaire: **2023**: 39,1 miljoen euro **2024**: 41,8 miljoen euro **2025**: 42,2 miljoen euro **2026**: 38,7 miljoen euro **2027**: 38,8 miljoen euro
2	CDA	6	*"We gaan ervan uit dat een nieuw kabinet aandacht heeft voor de scheefgroei tussen de voor gemeenten beschikbare middelen en het groeiende takenpakket. Als dat gebeurt verwachten we snel ook structureel weer 'zwarte' cijfers".* Wanneer verwachten we hier meer concrete informatie over? Blijkt dit dan uit de decembercirculaire 2023 of meicirculaire 2024? Welke reactie heeft het college van Woensdrecht aan het Rijk afgegeven om deze scheefgroei te corrigeren?	Helaas is het niet bekend wanneer hier duidelijkheid over komt. Dit kan bijvoorbeeld met de meicirculaire 2024 of zelfs in 2025 plaatsvinden. Het enige wat we weten is dat de VNG in overleg is met het ministerie.
3	CDA	10	Verschil raadvoorstel Begroting en tabel op pag 10 in pdf versie: Volgens het raadsvoorstel is het resultaat (Begrotingssaldo) in 2023 762k€ ipv 351k€ zoals vermeld in de begroting 2024. Hoe is dit verschil te verklaren?	Het saldo van € 762K is het saldo inclusief de septembercirculaire. Het saldo van € 351K is het saldo exclusief de septembercirculaire.

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
3a	CDA	10	Zie ook vraag 3: Verschil raadvoorstel Begroting en tabel op pag 10 in pdf versie: Volgens het raadsvoorstel is het resultaat (Begrotingssaldo) in 2023 762k€ ipv 351k€ zoals vermeld in de begroting 2024. Hoe is dit verschil te verklaren?	Het saldo van € 762K is het saldo inclusief de septembercirculaire. Het saldo van € 351K is het saldo exclusief de septembercirculaire.
4	CDA	11	Tabel begrotingssaldo in raadsvoorstel Volgens de in juli behandelde Perspectievennota was het begrotingssaldo in 2026 1,231m€. In de tabel in het raadsvoorstel staat 1,131m€. Hoe is dit verschil te verklaren? Wat is juist en in hoeverre heeft dit consequenties voor het (structureel) begrotingssaldo in de programmabegroting 2024-2027 Zie onderstaande afbeeldingen ter verduidelijking.	De tabel in (het document) Perspectievennota die in ibabs terecht is gekomen bevatte een optelfout in de kolom 2026. In de definitieve versie is wel het juiste saldo voor 2026 terecht gekomen zijnde: 1.131.325. (structureel -122.577). In de financiele administratie is altijd dit (juiste) cijfer aanwezig geweest, waardoor ook de begroting 2024 voor 2026 de juiste cijfers laat zien.
5	CDA	12	*"Voorzichtigheidshalve werd in de perspectievennota gerekend met 75%. In de begroting is dit aangepast naar 25%. Dit heeft een zeer grote impact op het begrotingssaldo".* Wie zijn 'de betrokken partijen' die het college hierin heeft geadviseerd en kan het college deze wijziging schriftelijk / kwantitatief onderbouwen? College geeft aan hiermee het risico te verkleinen dat we onszelf "te rijk" rekenen. Tegelijkertijd zegt het college hiermee dat we het risico vergroten dat we onszelf "te arm" rekenen. Temeer omdat in de perspectievennota al een voorzichtigheid was ingecalculeerd. Wanneer kan het college de raad informeren over de concrete dividenden?	Het neerwaarts bijstellen van het dividend van ZEH NV - Aqua BV is gebaseerd op informatie verstrekt in een bijeenkomst van de ZEH aandeelhouders in juni 2023. De ontwikkelingen op de energiemarkt zijn volgens ZEH onzeker en lastig voorspelbaar. Door halvering van de energieprijzen heeft ZEH de winstverwachtingen voor 2023 en 2024 neerwaarts bijgesteld. Zoals medegedeeld in de raadsvergadering van 6 juli 2023 volgen wij - als kleine aandeelhouder - de overige ZEH aandeelhouders, die prudent omgaan met het opnemen van ZEH-dividend in hun begroting. In het voorjaar van 2024 wordt duidelijkheid verwacht omtrent de hoogte van het dividend.
6	CDA	12	*"Op 29 augustus 2023 heeft het college besloten de jaarlijkse bijdrage aan Grenspark Kalmthoutse Heide te verhogen van 5.000 euro naar 15.000 euro."* Op welke manier wordt toegezien dat deze structurele verhoging op een juiste manier wordt besteed?	De gemeente Woensdrecht is betrokken bij de begroting van het Grenspark Kalmthoutse Heide. Tevens is er meerdere malen per jaar een bestuurlijk en ambtelijk overleg met het Grenspark Kalmthoutse Heide en hun partners.
7	CDA	25	*"De planning is dat de bouw hiervan start in de zomer van 2024. Pas na de start in Ossendrecht zal het traject voor Huijbergen worden opgestart. De verwachting is dat dit op zijn vroegst eind 2024 is.* Wat is de reden dat de investering (2,236m€) volledig werd opgenomen in 2024, terwijl het traject voor Huijbergen pas (op zijn vroegst) eind 2024 start? Hoeveel van de investering wordt geactiveerd en hoeveel wordt direct in kosten opgenomen? Zijn deze activeerbare en niet-activeerbare kosten resp. structureel en incidenteel in de begroting opgenomen?	Bij de beantwoording van vraag 3 van ABZ kunt u lezen dat het complete traject voor de aanpak van de school in Huijbergen in overleg met de LPS is doorgeschoven naar 2025. Het volledige bedrag van de investering zal worden geactiveerd.
8	CDA	89 (online)	Waarom is 2022 nog niet in de grafiek opgenomen? Kan het college de raad mondeling informeren over het aantal personen met bijstandsuitkering in 2022?	Wanneer cijfers, jaarschijven of toelichtingen ontbreken, ontbraken ze ten tijde van het opstellen van dit document in de bron. Gemeente Woensdrecht heeft daar geen invloed op. In een volgend document worden deze indicatoren waarschijnlijk geactualiseerd. Bij controle op 23 oktober bleek de indicator inmiddels wel beschikbaar op waarstaatjegemeente.nl: het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners is voor Woensdrecht in 2022: 190.
9	CDA	n.v.t.	De grafische weergave van BBV indicatoren geeft een goed en actueel beeld van de trend! In hoeverre kan per indicator ook een doelbeeld (kwantitatieve doelstelling) worden gekoppeld?	Wanneer raad en/of college een besluit nemen over de doelwaarde per indicator, dan kan deze streefwaarde per indicator opgenomen worden in de grafieken.
10	CDA	31	Net als bij vraag 8: Waarom is 2022 niet opgenomen? Kan het college de raad mondeling informeren over de cijfers in 2022? Deze vraag kan worden gekopieerd naar alle indicatoren waar de kengetallen voor 2023 niet werden vermeld!	Wanneer cijfers, jaarschijven of toelichtingen ontbreken, ontbraken ze ten tijde van het opstellen van dit document in de bron. Gemeente Woensdrecht heeft daar geen invloed op. In een volgend document worden deze indicatoren waarschijnlijk geactualiseerd. Mogelijk zijn indicatoren inmiddels online wel geactualiseerd. Daarvoor verwijzen we u graag naar waarstaatjegemeente.nl en Woensdrecht.incijfers.nl

Nr*	Fractie	Pagina	Vraag	Antwoord
11	CDA	72	We zien dat de kosten voor dienstverlening structureel verdubbelen ten opzichte van 2023. Kan het college de raad uitleggen waarom de kosten stijgen terwijl juist meer wordt ingezet op digitale dienstverlening?	De baten gaan omhoog i.v.m. de verwachte stijging van het aantal reisdocumenten met een factor 2 (paspoortpiek). De lasten stijgen i.v.m. Cao-verhoging en de handelingskosten/verwerking hiervan.
12	CDA	75	*We streven ernaar om de gemeentelijke heffingen en belastingen in 2025 op hetzelfde niveau te houden als in 2024 (excl. inflatie).* Waarom spreekt het college hier over heffingen en belastingen in 2025 terwijl dit over Begroting 2024 gaat?	De Programmabegroting 2024 beschrijft doelstellingen en maatregelen en uitgangspunten voor het werk in 2024. In 2024 worden de begroting en belastingvoorstellen 2025 opgesteld. Bij die werkzaamheden (in 2024) wordt deze doelstelling gehanteerd.
13	CDA	84	In de grafiek BBV-indicatoren is duidelijk te zien dat de gemeentelijke woonlasten voor één- en meerpersoonshuishoudens sinds 2020 buitenproportioneel zijn gestegen ten opzichte van de jaren ervoor. Welke concrete handvatten kan het college de raad aanreiken om hierin een trendbreuk te forceren? Heeft het college zelf ambities om deze gemeentelijke lasten voor onze inwoners te laten dalen?	Zoals u weet streven we ernaar om de gemeentelijke heffingen en belastingen zoveel mogelijk op hetzelfde niveau te houden, waarbij we maximaal een inflatiecorrectie toepassen. Dit geldt dus ook voor de, vanuit de gemeente beïnvloedbare, woonlasten. De onderbouwing voor de te maken keuzes leggen we u jaarlijks voor bij de behandeling van de begroting en belastingverordeningen. Wij zijn ons daarbij steeds bewust van het feit dat onze keuzes direct doorwerken in de lasten van onze burgers.
14	CDA	115	Het weerstandsratio komt voor 2024 uit op 2,5! Dit is bij 80% hoger dan de door de raad vastgelegde minimum norm van 1,4. Wat is het weerstandsratio als alle risico's (4,48m€) in 2024 effectief zouden zijn, oftwel in worse case scenario? Kan het college inzicht geven in het verwachte weerstandsratio van alle West-Brabantse gemeenten?	Indien alle risico's (€ 4,48 mln) effectief zouden zijn en dus tot vermindering van het weerstandsvermogen zouden leiden, dan nog zou de weerstandsratio 1,5 zijn. In bijgevoegde notitie wordt inzicht gegeven in de door de 9 West-Brabant West gemeenten geraamde weerstandsratio per eind 2024.
15	CDA	115	Zie grafiek ontwikkeling weerstandvermogen Woensdrecht Ondanks de scheefgroei tussen uitkeringen Rijk en kostenontwikkeling gemeenten stijgt het weerstandsvermogen in Woensdrecht buitenproportioneel hard. Wat is het streefdoel van het college omtrent deze ontwikkeling Hoe verhoudt dit weerstandsvermogen zich tot de overige West-Brabantse gemeenten? Op welke manier zouden we deze verhouding ook relatief goed kunnen vergelijken? Wat is uw voorstel?	Het weerstandsvermogen stijgt inderdaad hard. Reden is het hoge jaarrekeningresultaat uit 2022 van € 7 mln, dat grotendeels aan de algemene reserve toegevoegd is. Het streefdoel van het college is om een financieel gezonde gemeente te zijn. Samen met u als raad willen we in de financiële commissie bekijken in hoeverre de verdere opbouw van een financiële buffer noodzakelijk is gezien onze ambities als gemeente. In bijgevoegde notitie wordt inzicht gegeven in door de 9 West-Brabant West gemeenten geraamde weerstandsvermogen, -ratio en risico's per eind 2024.
1	AKT		Correctie Incidentele baten en lasten Waar moet ik aan denken bij deze getallen? Het komt mij vreemd over wanneer er nu al incidentele correcties bekend zijn voor 2025, 2026 en 2027.	In de begroting is een overzicht opgenomen van incidentele baten en lasten. Het komt voor dat het aanwenden van baten en lasten jaaroverstijgend plaatsvindt, waardoor het lijkt op een structureel effect.
2	AKT		Zin over voldoen aan weerstandsratio klopt niet Woensdrecht komt uit op 2.5 Streven is tussen 1.4 en 2.0 uit te komen Er wordt dus niet voldaan aan de doelstelling. Lees ik dat goed?	In de raadsvergadering van 4 dec. 2014 is besloten: '..De norm voor de weerstandsratio vast te stellen op ruim voldoende.' In de onderbouwende nota risicomanagement van nov. 2014 wordt ter toelichting vermeld: '...dat de gemeente een weerstandsratio beoogt dat tenminste ruim voldoende is (dus een score van de ratio tussen 1,4 en 2,0)'. De geraamde weerstandsratio per eind 2024 voldoet dus aan de doelstelling van 'ten minste ruim voldoende'.
3	AKT		Inflatiecorrecte 1% voor 2025-2027 Wat is de financiële impact wanneer het inflatiepercentage op 2% gezet wordt? Zou dit "zwarte" cijfers betekenen?	Wanneer gerekend zou worden met een percentage voor inflatiecorrectie van 2%, betekent dit dat in de jaren 2026 en 2027 'rode' cijfers gepresenteerd worden. Het begrotingsresultaat wordt: 2024: € 1.808.514, 2025: € 2.525.761, 2026: -€ 800.858 en 2027: -€ 78.346. Indien we uitgaan van het structurele resultaat worden de saldi: 2024: € 1.778.002, 2025: € 2.176.359, 2026: -€ 1.064.287 en 2027 -€ 496.287.
4	AKT		3.5 Monumenten en cultuur Waaruit bestaan de baten en lasten van dit hoofdstuk?	De baten bestaan voornamelijk uit opbrengsten van telecombedrijven; de lasten bestaan uit onderhoudskosten, verzekeringen e.d.
5	AKT		3.3 Beheer openbaar gebied Wat zijn de kosten als er aan alle wijkteams 1 FTE wordt toegevoegd Mogelijk zijn dit niet alleen personeelslasten, maar ook bijkomende kosten aan materieel.	Wanneer aan alle wijkteams 1 fte wordt toegevoegd, zullen de kosten daarvan circa € 250.000 bedragen. Bijkomende kosten zouden circa € 50.000 bedragen, wat leidt tot een totaalbedrag aan kosten van circa € 300.000.